

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj.: ČŠIS-2016/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Kácov, okres Kutná hora
Sídlo:	Nádražní 216, 285 09 Kácov
IČ:	75034964
Identifikátor:	600 046 329
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelem školy Mgr. Ondřejem Kolaříkem
Zřizovatel:	Městys Kácov
Místo inspekční činnosti:	Nádražní 216, Jirsíkova 83, Kácov
Termín inspekční činnosti:	13. – 15. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. *b* zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů (dále ŠVP) a jejich soulad s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. *c* školského zákona. Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 4 školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na práci základní školy a mateřské školy, nikoli částí školní družina a školní jídelna. Hodnocení zahrnuje poslední tři školní roky. Tendence, vývoj a případné odstranění zjištěných nedostatků se vztahuje i k dalším hodnocením provedeným ČŠI.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola (dále jen ZŠ či MŠ) splňuje formální podmínky (soulad údajů ve zřizovací listině se skutečností, v zápisu do školského rejstříku, způsob jmenování ředitele školy, dodržení stanovených kapacit 192 žáků v ZŠ, 28 dětí v MŠ – skutečný stav k datu inspekce byl 67 žáků v sedmi třídách ZŠ a 28 dětí v jedné třídě MŠ (pro nenaplnění minimálního počtu žáků v ZŠ zřizovatel vydává pravidelně pro příslušné školní roky výjimky z počtu žáků). Provedené navýšení kapacity MŠ nestačí k uspokojení zvyšující se poptávky po předškolním vzdělávání. Počet žáků v ZŠ dlouhodobě a pravidelně klesá (od roku 2005, kdy ve škole byli 133 žáci). V hodnoceném období prošla škola

významnými změnami: vzdělávání probíhá již ve všech třídách podle vlastních ŠVP, v MŠ je zaměřeno v individuálním přístupu a zároveň ve skupinové práci, v ZŠ je deklarována jeho hlavní charakteristika - individuální práce s žáky.

V důsledku úbytku žáků se snížil počet pedagogů, jednodušší je i organizační struktura (v současnosti bez činnosti zástupce ředitele školy). V aktuálním školním roce je vyučování v ZŠ organizováno v sedmi třídách (spojení 2. + 5. a 3. + 4. ročníku do jedné třídy). Na druhém stupni je každý ročník v samostatné třídě – sedmá třída má pouze dva žáky. V materiálním rozvoji došlo k postupným dílčím i podstatným změnám - nerovnoměrně rozloženým na dvě provozované budovy. Ve výuce cizích jazyků škola jako prvotní jazyk vyučuje angličtinu, německý jazyk byl přesunut mezi volitelné předměty.

Nemění se struktura dětí a žáků – zhruba polovina dětí a žáků dojíždí z blízkého okolí. V MŠ je 13 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, z nich tři s odkladem školní docházky. V MŠ je péče o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) zabezpečena asistentkou pedagoga. U více než čtvrtiny žáků ZŠ bylo školou a školskými poradenskými zařízeními zjištěno zdravotní postižení – převážně vývojové poruchy učení.

V realizaci opatření k odstranění nedostatků po provedené inspekční činnosti byla škola jen částečně úspěšná (viz další text - ŠVP).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Charakter a postavení školy umožňují většinou bezprostřední komunikaci a informovanost o nabídce školy, o postupech při přijímání i o samotném průběhu vzdělávání. Bohaté www stránky školy nebyly v termínu inspekce v některých údajích úplně či aktuální (vzdělávací programy, činnost školního parlamentu, rozvrh hodin...). Kapacita MŠ je zcela využita, v posledním řízení o přijímání dětí do MŠ byla zákonnými zástupci podána tři odvolání proti rozhodnutí, krajský úřad nařídil z důvodu nedodržení správního postupu přezkum. V době inspekce úspěšně probíhala adaptace nově přijatých dětí do MŠ. Vysoká míra individuální podpory se projevovala i při integraci dítěte se SVP, která vychází ze závěrů a další spolupráce s odborníky. Jsou dobře vedeny průběžné záznamy o pokrocích dětí a portfolia. Přijímání žáků do ZŠ probíhá dle platné legislativy, do školy jsou přijímáni i žáci z jiných školských obvodů. Důvodem jsou příznivé počty žáků ve třídách, charakter školy umožňující individuální přístupy. Naopak několik žáků obvodu dojíždí do jiných škol, dle sdělení ředitele školy jsou důvody různé (osobní, zaměstnání rodičů, lepší materiální a organizační podmínky aj.). Škola identifikuje žáky se SVP, v účinnosti práce s nimi jsou individuální rozdíly. Pro žáka s vyšetřením školského poradenského zařízení škola nezpracovala doporučený ŠVP (pro žáky s lehkým mentálním postižením). Tím je porušen § 16 odst. 6 školského zákona a tím i zásada zohlednění vzdělávacích potřeb daná § 2 odst. 1 písm. b téhož zákona. V evidenci (školní matrice) žáků se SVP shledala inspekce nedostatky (neúplnost vedených katalogových listů, kvalita zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů integrovaných žáků). Charakter školy, pedagogické přístupy učitelů a uskutečňované preventivní programy (např. průměrný minimální preventivní program) pozitivně ovlivňují nízký výskyt šikany a dalších sociálně patologických jevů. Účinnost spíše individuálně uskutečňované práce s žáky se SVP (aktivity netvoří systém) dokládá fakt, že z 19 těchto žáků aktuálního školního roku bylo 14 na konci školního roku 2010/2011 neúspěšných ve smyslu zhoršené klasifikace. V důsledku snah kompenzovat některé objektivní podmínky (materiální vybavení, kulturní možnosti regionu) škola uskutečňuje velké množství aktivit přímo či nepřímo souvisejících se vzděláváním. Efektivnost a sociální aspekty (zákonnými zástupci placené aktivity) těchto aktivit není vyhodnocována vlastními systémy – výročními zprávami či vlastním

hodnocením školy (dále VHS). Rovný přístup ke vzdělávání je ve škole až na výjimky uplatňován, zjištěná rizika jsou odstranitelná.

ŠVP pro předškolní vzdělávání je po úpravách v souladu s příslušným rámcovým programem. ŠVP pro základní vzdělávání není ani po úpravách doporučených ČŠI v roce 2010 v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem (porušen § 5 odst. 1 školského zákona). Zůstaly v něm nedostatky jak v kapitolách *Charakteristika školy*, *Charakteristika ŠVP*, *Vlastní hodnocení školy*, dále v poznámkách k učebnímu plánu a učebních osnovách. Pozitiven jsou průběžně prováděné odůvodněné změny.

Řízení školy je založeno na demokratických zásadách, koncepční záměry jsou jen dílčím způsobem obsaženy v dokumentaci školy (roční plán práce, výroční zprávy aj.). Vedení MŠ je bezproblémové. Zjednodušená organizační struktura a průběžné personální změny se negativně promítly do řídicích i dalších procesů (efektivita kontrolního systému – administrativní nedostatky v povinné dokumentaci ZŠ – např. vedené třídní knihy z roku 2010/2011 v několika případech neobsahují průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu – porušení § 28 odst. 1 písm. f školského zákona, nesplnění učebních osnov v 5. ročníku školního roku 2010/2011 v Matematice a Výchově ke zdraví, do úrovně poradenských služeb školy a další porušení). Výroční zpráva odpovídá předepsané struktuře, uváděné výsledky vzdělávání žáků nemají vazbu na cíle stanovené ŠVP (porušení § 7 odst. 1 písm. e vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti... - dále jen v. 15). Poslední zpracované VHS (z roku 2008) nerespektuje předepsanou strukturu a hlavní oblasti (§ 8 v. 15), neplní tak předpokládaný účel. Platný Školní řád včetně Klasifikačního řádu nebyl dosud schválen školskou radou (porušení § 168 odst. 1 písm. c, d školského zákona). V jeho obsahu bylo několik věcných i formálních nedostatků, které byly odstraňovány v průběhu inspekce. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je vedením podporováno a umožňováno, v hodnoceném období však nebylo ani četné, ani systematicky plánované, rozložené a zaměřené. Způsob uvádění začínajících učitelů do praxe není efektivní.

Při vzdělávání v MŠ byly využívány formy a metody deklarované v ŠVP, zejména činnostní a prožitkové učení. Škola vede děti ke zdravému životnímu stylu, velká pozornost je věnována zdokonalování společenských a hygienických návyků a dovedností. Promyšlené řízené aktivity byly vhodně motivované a přizpůsobené věkovým schopnostem dětí. Předčtenářské a matematické dovednosti byly účelně zařazovány. ZŠ plní učební plány, dle měnících se podmínek je průběžně upravuje, disponibilními hodinami jsou průřezově doplněny různé předměty, kromě běžných a volitelných předmětů je zřízen také předmět Environmentální výchova. Inovací vzdělávacího kurikula je zavedení výuky Konverzace v Aj s využitím rodilého mluvčího. Podobně jako další vzdělávací aktivity závisí i podpora žáků s ohroženým prospěchem na individuálních aktivitách jednotlivých učitelů, netvoří účinný systém. Nejproblémovějšími předměty (z hlediska počtu špatných známek v celkové klasifikaci) jsou předměty Dějepis a Chemie. Opatření pro zjištění příčin či ovlivnění tohoto stavu vedení školy dosud nepřijalo. Obecně úroveň analytické činnosti a případná opatření jsou v řízení málo zřetelná, ve vnitřním informačním systému jsou rizika (informace o vhodnosti upraveného ŠVP, zpětná vazba z vnější evaluace). Naopak práce s talentovanými žáky se pozitivně promítá až do výsledků nadregionálního charakteru – individuální úspěchy v předmětových olympiádách a soutěžích.

Formy a metody vzdělávání jsou modernizovány a doplňovány opět v závislosti na individuálních přístupech učitelů. Aktivní prvky učení (projekty, projektové dny, zážitkové učení, tvorba portfolií, využití počítačové techniky, laboratorní práce v přírodovědných předmětech, spolupráce s městskou knihovnou, společné akce se sponzorskými organizacemi a další) sledovala ČŠI spíše zprostředkovaně. Ve sledované

výuce převažovaly frontální přístupy a minimální materiální podpora (názornost, pomůcky v matematice, minimální aktivity průřezově zařazované pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti apod.). Až na výjimky chyběla diferenciací – při značných výkonnostních rozdílech žáků žádoucí. Metodická stavba vyučovacích jednotek se většinou řídila pořadím řešených cvičení v učebnicích. Časové plánování výuky je v kompetencích vyučujících, důsledky tohoto postupu se objevují např. v menší průběžnosti (návaznosti) výuky jednotlivých složek matematiky, popřípadě až do uvedeného případu nesplnění učebních osnov. Pracovní návyky žáků (zejména na prvním stupni nebyly na začátku školního roku utvrzené ani utvrzované (správné sezení, komunikační pravidla, úroveň písemných záznamů, režimové prvky...).

MŠ sleduje výsledky vzdělávání na úrovni školy i s přesahem do základní školy. Pro usnadnění přechodu do základní školy je účinný vnitřní informační systém a probíhají společné akce. Částečně se ve srovnání s posledními hodnoceními ČŠI zvýšila četnost a využívání vnější evaluace v ZŠ (komerční testování žáků), v efektivnosti těchto postupů jsou dílčí rizika. Způsob organizace posledního testování žáků devátého ročníku se negativně promítl do jeho výsledků. Účinnějším systémem je započatá další aktivita – dlouhodobé sledování prostřednictvím testů vyhodnocujících rozvoj jednotlivých žáků v několika oblastech - porovnání v čase (přidaná hodnota). Vlastní („ředitelské“ či jiné srovnávací) prověrky ředitelem zadávány nejsou.

Sledované podmínky, uskutečňované vzdělávací strategie a postupy pro rozvoj osobnosti žáků a funkční gramotnosti (zejména ve složkách čtenářská a matematická gramotnost) byly na běžné úrovni. Také do aktivit podporujících rozvoj sociálních funkcí se negativně promítly personální změny ve sledovaném období (přerušeni činnosti samosprávného žákovského orgánu – „školního parlamentu“, ústup ze záměru uskutečnit akci „adopce na dálku“).

V úrovni řízení školy, vnitřních postupech a podmínkách a vlastním procesu vzdělávání zjistila ČŠI dílčí rizika, v porovnání s předcházejícími hodnoceními jde spíše o stagnaci, některé uvedené prvky se zhoršily.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Personální podmínky v MŠ jsou dlouhodobě stabilní. Podmínky v ZŠ v porovnání s posledními hodnoceními se změnilы v pozitivním i negativním směru. Někteří pedagogové si již doplnili předepsanou odbornou kvalifikaci (na prvním stupni ze tří učitelek jen jedna nemá vysokoškolské vzdělání), zlepšila se odbornost pro výuku matematiky (na druhém stupni 50 %), velmi dobré jsou personální podmínky pro výuku humanitně zaměřených předmětů. Průměrná je úroveň počítačové gramotnosti pedagogů, odborné přípravy pro výuku cizích jazyků a pro práci s žáky se SVP. Dlouhodobě se dosud nepodařilo zajistit odbornou přípravu pro předměty Fyzika, Chemie, Tělesná výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti, ICT (Informační a komunikační technologie) a Přírodopis. Jeden z vyučujících zahájil vysokoškolské vzdělávání pro získání odborné kvalifikace. Také pro výkon specializovaných činností (výchovné poradenství, koordinace MPP, koordinace tvorby ŠVP) škola v současnosti nemá příslušně proškolené pracovníky.

V úrovni materiálních předpokladů je zřetelná pozitivní tendence. Investiční akce výrazně zlepšily zejména budovu druhého stupně, venkovní prostory a vybavení pro MŠ a podmínky pro výuku Tělesné výchovy - využívané prostory (venkovní areál, Sokolovna). Průběžně se zlepšuje vybavení počítačovou technikou. V porovnání s úrovní hlavní budovy (zahrnující MŠ, druhý stupeň ZŠ a školní jídelnu) jsou prostorové, hygienické i estetické podmínky v budově prvního stupně špatné.

V organizaci vzdělávání je zjištěno porušení psychohygienických podmínek stanovených § 1 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání... (dále v. 48), tím že nejsou dodrženy předepsané délky přestávek mezi některými hodinami i mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Jde o důsledek dlouhodobě nevyřešené dopravní obslužnosti místa. V závislosti na termínu inspekční činnosti nebyly některé prostory školy (vybavení tříd, některé estetické prvky, bezpečnostní informace) v žádoucím stavu. Podmínky pro bezpečnost žáků jsou dány vnitřními předpisy a prováděnými kontrolami (revize, hygienické kontroly apod.) vedená kniha úrazů neobsahuje povinný údaj – zda a kým byl úraz ošetřen (porušení § 1 odst. 1 písm. e vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů...). Ve sledované výuce v MŠ i ZŠ byla bezpečnost dětí a žáků zajištěna.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce se zřizovatelem školy a některými dalšími subjekty (např. sponzory). To pozitivně ovlivňuje jak samotnou existenci školy (pravidelná značná finanční podpora v důsledku malého počtu žáků v ZŠ), materiální podmínky, tak aktivity ovlivňující organizaci výuky a modernizaci forem vzdělávání (sportovní a tematicky zaměřené dny...). Ve sledovaném období škola řešila individuální problém s úrovní komunikace a důsledné informovanosti zákonného zástupce žáka (bezpečnost, vydání školního řádu, plnění požadavku rodiče, připomínky k činnosti školy a další). Řešením je splnění zřizovatelem nařízených opatření, jeden z podnětů (nevhodné školou navrhované zařazení žáka do třídy při jeho neúčasti na výletu) by řešilo respektování požadavku § 1 odst. 7 v. 48 (v termínu inspekce nenaplněn nestanovením podmínek k zařazování žáků ve ŠVP). Úroveň informovanosti zákonných zástupců o průběhu, podmínkách a výsledcích vzdělávání se škola snaží zlepšit v současnosti zaváděnou formou „elektronické žákovské knížky“. Odstranitelným rizikem je také používání nedefinovaných hodnotících stupňů některými učiteli (porušen § 14 odst. 2 písm. a v. 48).

Ve sledovaném období škola obdržela finanční prostředky ze státního rozpočtu, z deseti rozvojových projektů z MŠMT a od Úřadu práce pro pracovní místa provozních zaměstnanců. Podíl státního rozpočtu v celkových nákladech školy činil v průměru 76 %. Projekt „EU Peníze školám“ byl v termínu inspekce v přípravě, je směřován do podpory výuky cizího jazyka. Zisk z hospodářské činnosti byl použit na provoz. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škola použila hospodárně v souladu s účelem jejich poskytnutí. Z pohledu efektivity využívání prostředků je problematická výuka dvou žáků v VII. třídě (20 z 30 hodin týdenní dotace jsou tyto dva žáci vyučováni samostatně). Zdroje financování, s nimiž škola v hodnoceném období disponovala, umožnily vytvořit průměrné podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů.

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola splňuje formální podmínky pro výkon veřejné služby, její činnost je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, obsah i cíle obou ŠVP korespondují s cíli platného školského zákona, ŠVP pro MŠ je a pro ZŠ není v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem,
- nabídka školy odpovídá požadavkům většiny subjektů podstatného okolí a podmínkám školy, většina sledovaných jevů v MŠ dosahuje požadované úrovně, v činnosti (jednotlivých kritériích) ZŠ jsou odstranitelná rizika v dané časové lhůtě,
- trendy v rozvoji školy jsou: zvyšující se poptávka po předškolním vzdělávání, silnou stránkou školy je příznivé vnitřní sociální klima, částečná modernizace obsahu i forem vzdělávání, aktivní propojení s obcí a regionem, stagnace

v úrovni řízení školy, pozitivní materiální rozvoj (nerovnoměrně rozložen mezi dvě provozované budovy),

- stupeň naplnění ŠVP odpovídá podmínkám školy a délce jejich realizace, celkové výsledky školy dosahují požadované úrovně, rizika jsou v efektivnosti a výsledcích podpůrných programů (žáci se SVP či s ohroženým prospěchem), individuální přístupy jsou zřetelněji uplatňovány v předškolním vzdělávání,
- princip trvale udržitelného rozvoje je objektivně ovlivňován snižujícím se počtem žáků, v podpoře zřizovatele je velmi zřetelný,
- příležitosti spočívají v efektivním naplňování jedné z priorit školy – individualizace (prozatím rizika v ZŠ v péči o žáky se zdravotním postižením, s ohroženým prospěchem, v diferenciaci ve sledované výuce, evaluaci) a v realizaci projektu EU peníze školám,
- pro realizaci ŠVP má škola celkově průměrné podmínky (personální, materiální, finanční, organizační),
- škola je pro děti a žáky až na detaily bezpečným prostředím, v rovném přístupu ke vzdělávání byla zjištěna dílčí rizika, na požadované úrovni rozvíjí osobnost dětí a žáků,
- ve srovnání se zjištěními a hodnoceními ČŠI od posledních inspekčních činností byla opatření vedení školy jen částečně účinná (kontrolní systém, personální podmínky v ZŠ, stav ŠVP pro ZŠ, úroveň řízení, úroveň DVPP),
- novým úkolem pro vedení školy je revize vnitřních předpisů a zvýšení účinnosti uskutečňovaných systémů (kontrolní, VHS, poradenské služby, evaluace) pro naplňování legislativních požadavků a plnění cílů vzdělávání, systematizace metodické činnosti a efektivnosti vnitřního i vnějšího komunikačního systému.

Pro odstranění nedostatků (v textu uvedených porušení předpisů, systematizace DVPP v závislosti na personálních potřebách školy, bezpečnostní prvky, agenda výchovného poradenství, tvorba ŠVP pro vzdělávání žáka s lehkým mentálním postižením...) stanoví ČŠI lhůtu.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a zároveň v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů od data převzetí inspekční zprávy požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu: ČŠI Středočeský inspektorát, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Středočeský inspektorát, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu ČŠI.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně 20. září 2011

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor	.....Kumstýř v. r.....
Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice	.....Nulíčková v. r.....
Ing. Jan Kejklíček, školní inspektor	.....Kejklíček v. r.....
Mgr. Blanka Kloudová, školní inspektorka	.....Kloudová v. r.....
Mgr. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka	.....Zemánková v. r.....

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Kácově dne 6. října 2011

(razítko)

Mgr. Ondřej Kolařík, ředitel školy	.....Kolařík v. r.....
------------------------------------	------------------------

Připomínky ředitele školy

Připomínky byly podány.